Gemeente Gorinchem

Tussentijdse rapportage 2026

Inhoudsopgave

1 Inleiding 2

2 Voortgang programma's 6

2.1 Programma 1 Bestuur en Ondersteuning 6
2.2 Programma 2 Veiligheid 9
2.3 Programma 3 Verkeer en vervoer 11
2.4 Programma 4 Economie 16
2.5 Programma 5 Onderwijs 18
2.6 Programma 6 Sport, cultuur en recreatie 22
2.7 Programma 7 Sociaal domein 26
2.8 Programma 8 Duurzaamheid 31
2.9 Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing 35
2.10 Algemene dekkingsmiddelen 39
2.11 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien 41

3 Reserves en voorzieningen 43

4 Bijlagen 46

4.1 Afkortingen 47

1 Inleiding

Voor u ligt de tussentijdse rapportage 2026. In dit document informeren wij u over de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen tot en met 1 juli. De rapportage geeft een actueel beeld van de voortgang volgens begroting en biedt alvast een doorkijk naar het verwacht resultaat in de jaarrekening. De meicirculaire is nog niet verwerkt in deze rapportage. De septembercirculaire was bij het opstellen van deze rapportage nog niet beschikbaar en is daarom niet meegenomen. U wordt hierover op een later moment apart geïnformeerd.

Leeswijzer
De opbouw van deze rapportage volgt dezelfde structuur als de begroting en jaarrekening: per programma worden de relevante bestuurlijke en beleidsmatige ontwikkelingen weergegeven/toegelicht.

Net als bij de begroting 2026 is in het overzicht van de ‘concrete voornemens’ uit het collegeprogramma gebruikgemaakt van een kleurenmodel om de voortgang en planning inzichtelijk te maken:

- Paars: periode voorbereiding besluitvorming;
- Lichtblauw: besluitvorming vindt plaats;
- Geel: periode waarin de actie wordt uitgevoerd na besluitvorming of actie zonder besluitvorming.

De voortgang van de concrete voornemens uit de begroting 2026 wordt beoordeeld aan de hand van gekleurde bolletjes. Elk voornemen wordt beoordeeld op drie onderdelen: inhoud, planning en budget. Alleen de voornemens die zijn beoordeeld met een oranje of rood bolletje worden in deze rapportage nader toegelicht. De voortgang wordt als volgt aangeduid:

- Groen: loopt volgens de begroting;
- Oranje: loopt niet volgens de begroting, maar kan worden bijgestuurd;
- Rood: loopt niet volgens de begroting en kan niet worden bijgestuurd.

Per programma worden de financiële gegevens gepresenteerd op taakveldniveau, inclusief een prognose voor het einde van het jaar. De voorgestelde bijstellingen worden verwerkt, omdat de kans groot is dat deze zich daadwerkelijk voordoen. Ontwikkelingen die minder zeker zijn, worden niet in de begroting bijgesteld, maar worden wel meegenomen in de prognose. De prognose geeft een eerste indicatie van het verwachte resultaat in de jaarrekening. Daarnaast zijn de lopende investeringen per programma opgenomen. Dit betreft investeringen waarvoor een krediet is verleend door de gemeenteraad en die eind 2025 nog niet waren afgerond.

Conform de Financiële verordening gemeente Gorinchem 2025 worden financiële bijstellingen groter dan € 60.000 toegelicht. Investeringen met een bijstelling boven de € 100.000 worden nader toegelicht. Kleinere bestuurlijk relevante mutaties worden ook toegelicht. Elke bijstelling is voorzien van een aanduiding: voordeel (v) of nadeel (n). De structurele effecten worden meegenomen in de begroting 2027 en verder.

Tot slot bevat het hoofdstuk ‘Reserves en voorzieningen’ een totaaloverzicht van alle bijstellingen die van invloed zijn op deze posten.

Financieel overzicht

De tussentijdse rapportage staat in het teken van de bijstellingen op de begroting 2026, als gevolg van de ontwikkelingen in de loop van het jaar. De totale bijstelling van de begroting leidt tot een nadeel van (afgerond) € 1,33 mln. In onderstaande tabel vindt u, op hoofdlijnen, een verklaring van het saldo. De voor- en nadelen op de budgetten van het Sociaal Domein worden toegelicht in het programma Sociaal Domein. Hieronder is de opbouw van het saldo op hoofdlijnen weergegeven:

Omschrijving (bedragen in € 1.000)	Bedrag	V/N
Herstemming gemeenteraadsverkiezingen (Prog. 1)	-120	N
Extra benodigde storting voorziening Wachtgelden (Prog. 1)	-842	N
Opbrengsten reclamemasten (Prog. 3)	-225	N
Opbrengsten kadegelden (Prog 3.)	163	V
Actualisatie verliesvoorziening Groote Haar (Prog. 4)	-1.000	N
Opbrengst/taakstelling SGS (Prog. 6)	-200	N
Budget planschade (Prog. 9)	-100	N
Opbrengst bouwleges (Prog. 9)	300	V
Verkoopopbrengst gemeentelijke gronden (Prog. 9)	250	V
Vrijval onderhoudsverplichting (MJOP) i.v.m. verkoop gemeentelijke panden (Prog. 9)	302	V
Ontvangen Dividend (Prog. AD)	233	V
Opbrengsten parkeerketen (Prog. AD)	-480	N
BTW/BCF teruggave en correcties (Prog. AD)	152	V
Bijstelling MJOP's (Prog. OVO)	200	V
Regeling voor Vervroegd Uittreden (Prog. OVO)	-170	N
Inzetten post onvoorzien i.v.m. herstemming (Prog. OVO)	100	V
Overige bijstellingen	103	V
Totaal	**-1.334**	**N**

Invloed op het begrotingssaldo

Bij elk P&C-document wordt een actueel overzicht gegeven van de ontwikkeling van het begrotingssaldo. Het saldo waarmee we deze tussentijdse rapportage starten, sluit aan op het saldo dat in de raadsvergadering van juli 2026 is vastgesteld. De onderstaande tabel geeft het effect van de tussentijdse rapportage op dit saldo weer.

Begrotingssaldo 2026 (bedragen in € 1.000; - = nadeel)	Bedrag
Bijgesteld begrotingssaldo juli 2026	685
Effect tussentijdse rapportage	-1.334
Bijgesteld begrotingssaldo	**-649**

Meicirculaire gemeentefonds

De gevolgen van de meicirculaire 2026 voor het begrotingssaldo, zijn nog geen onderdeel van het begrotingssaldo juli 2026 en dus nog niet in bovenstaand overzicht verwerkt. De septembercirculaire, die in de regel op Prinsjesdag wordt gepubliceerd, zal ook nog effect hebben op het saldo.

Het Sociaal Domein

Voor de budgetten van het Sociaal Domein geldt de afspraak dat voor- en nadelen verrekend worden met de reserve Sociaal Domein. Deze onderdelen hebben normaliter dus geen invloed op het begrotingssaldo. Dit jaar is er een groot voordeel op het budget kwijtscheldingen van € 150.000. Dit budget wordt meegenomen in de tariefberekening van de heffingen. Daarom is het niet passend dit voordeel te gebruiken voor het Sociaal Domein. De onttrekking uit de reserve Sociaal Domein is dit jaar dan ook hoger dan het zichtbare nadeel op het Sociaal Domein. Zonder het voordeel op het budget kwijtscheldingen zou het totaal aan bijstellingen op het Sociaal Domein niet € 370.000 maar € 520.000 bedragen.

Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkelingen in het Sociaal domein.

Omschrijving (bedragen in € 1.000)	Bedrag	V/N
BiBob Coördinator (Prog. 2)	-118	N
Wmo huishoudelijke ondersteuning herziening tarieven (Prog. 7)	-250	N
Subsidie aan de Gezel (Prog. 7)	-50	N
Verdeelplan OAB 2026 (Prog. 7)	-28	N
Indexering Sociaal Team (Prog. 7)	-111	N
Overige voor- en nadelen Sociaal Domein (Prog. 7)	187	V
Totaal bijstellingen budgetten Sociaal Domein	-370	N
Onttrekking aan de reserve Sociaal Domein	520	V
Totaal	**150**	**V**

Prognose jaarrekeningresultaat

Net als in voorgaande jaren is een budgetprognose opgenomen voor het einde van het jaar. Het totaal van de opgenomen prognoses geeft een voordeel van € 785.000. Het gaat hierbij om een inschatting. Het genoemde bedrag is nog niet daadwerkelijk ontvangen en/of betaald en kan nog afwijken. Daarom is dit bedrag (nog) niet verwerkt in de budgetten en niet toegevoegd aan het begrotingssaldo of een bestemmingsreserve. Bij de feitelijke realisatie (jaarrekening 2026) zal de verwerking plaatsvinden.

N.B. Op dit moment constateren we dat de arbeidsmarkt nog steeds krap is, waardoor de personeelsbudgetten onder druk staan. De organisatie monitort deze ontwikkeling nauwlettend en stuurt waar mogelijk bij. In de tussentijdse rapportage wordt vooralsnog geen verhoging van de personeelsbudgetten voorgesteld.

Omschrijving (bedragen in € 1.000)	Bedrag	V/N
Winstneming Oost II (Prog. 4)	785	V
Totaal	**785**	**V**

Op basis van de huidige beleidslijnen ziet het resultaat er bij de jaarrekening als volgt uit:

Prognose jaarrekeningresultaat 2026 (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	Bedrag
Bijgesteld begrotingssaldo	-649
Prognose jaarrekeningresultaat	785
Toevoeging saldo grondexploitaties aan reserve Infrastructuur	-785
Verwacht jaarrekeningresultaat na bestemming	**-649**

Verloop algemene reserve

De ontwikkeling van de algemene reserve in 2026 wordt hieronder weergegeven. De algemene reserve vormt het belangrijkste onderdeel van het weerstandsvermogen.

Verloop algemene reserve (bedragen in € 1.000)	Bedrag
Saldo algemene reserve conform jaarrekening 2025	29.045
Resultaat na bestemming jaarrekening 2025	1.525
Saldo algemene reserve ultimo boekjaar	**30.570**

Meerjarensaldo

Het begrotingssaldo is gebaseerd op de perspectiefnota 2027. Het meerjarensaldo wordt bijgesteld op basis van de meerjarige effecten vanuit de tussentijdse rapportage 2026.

Meerjarenperspectief (bedragen in € 1.000; - = nadeel)	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo perspectiefnota 2027	103	-440	-398	360
Effecten tussentijdse rapportage 2026	374	9	36	91
Bijgesteld begrotingssaldo	**477**	**-431**	**-362**	**451**

Samenvattend

De tussentijdse rapportage 2026 laat voor het jaar 2026 verschillende voor- en nadelen zien. Dit leidt tot een negatieve bijstelling van het begrotingssaldo en de verwachting dat ook de jaarrekening 2026 met een negatief saldo sluit. De nadelen in 2026 zijn echter vooral incidenteel van aard. En leiden in een deel van de gevallen, door een veranderde planning, tot voordelen in latere jaren. Voor 2026 heeft de tussentijdse rapportage dan ook een negatief effect. Voor de jaren 2027-2029 is het effect voor het begrotingssaldo beperkt. Deze tussenrapportage bevestigt dan ook de noodzaak van financieel solide beleid, dat zal worden voortgezet in de begroting 2027.

2 Voortgang programma's

2.1 Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Vastgoed							
1. We voeren ons nieuwe vastgoedbeleid, dat eind 2025 is vastgesteld, uit.							
2. We verduurzamen onze gemeentelijke gebouwen volgens het verduurzamingsplan.							
Bedrijfsvoering en dienstverlening							
1. We vernieuwen de inrichting van de publieke ruimte in het stadhuis. Gastvrijheid, privacy en veiligheid zijn de belangrijkste speerpunten.							
2. We stellen een gemeentebreed ontwikkelplan op om als organisatie meer datagedreven te gaan werken, bijvoorbeeld in het sociaal domein of het beheer van de openbare ruimte. Datagedrevenwerken is daarbij geen doel op zichzelf, maar een middel om onze informatiepositie te verbeteren, zodat we daarmee beleidsdoelstellingen kunnen bereiken en publieke meerwaarde kunnen vergroten.							
3. We verbeteren de leefbaarheid in wijken door te zorgen dat de informatie in de BasisregistratiePersonen (BRP) klopt en we in beeld hebben wie waar woont, om illegale bewoning van leegstaande locaties tegen te gaan.							
Communicatie en participatie							
1. We verwerken ons participatiebeleid Gorcums samenspel en de Nota participatie onder de Omgevingswet in een participatieverordening. In deze verordening wordt ook het uitdaagrecht opgenomen.	RB						
2. We stellen een merkenstrategie op om één sterk, gemeentelijk merk neer te zetten en te versterken. We laten daarmee zien wat de gemeente allemaal doet en zoeken actief de samenwerking op met andere partijen die het merk Gorinchem uitdragen.	RB						
Regionale samenwerking en lobby							
1. We voeren onze regionale samenwerkingsstrategie uit. We werken blijvend samen in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en maken afspraken met Smart Delta Drechtsteden over de samenwerking binnen deze regio.							
Overige acties							
1. We gaan aan de slag met het herijken van het gemeentelijk subsidiebeleid waarbij we kritisch kijken naar de inzet van alle subsidiegelden in relatie tot de gemeentelijke doelen en effectiviteit. We houden rekening met de recente uitspraak van de afdeling bestuursrechtspraak van de raad van State inzake schaarse begrotingssubsidies.	RB						

Nr.	Toelichting voortgang
Bedrijfsvoering en dienstverlening	
1.	In het derde kwartaal wordt een programma van eisen opgesteld en worden offertes opgevraagd voor een ontwerp van de publieke ruimte en een inschatting van de verbouwingskosten. Op basis hiervan wordt de verdere besluitvorming voorbereid.
2.	Momenteel wordt geïnventariseerd welke capaciteit en financiële middelen noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van een gemeentebreed ontwikkelplan. De hieruit voortvloeiende middelenbehoefte wordt meegenomen bij het opstellen van de Begroting 2027.
Regionale samenwerking en lobby	
1.	Voor 2026 zijn middelen geregeld voor de samenwerking met Smart Delta. De middelen voor 2027 zijn als afweegbare onderwerpen opgenomen in de perspectiefnota 2027-2030.
Overige acties	
1.	In december 2025 is het raadsvoorstel 'Beleidskader subsidies gemeente Gorinchem vanaf 2026 en Algemene subsidieverordening gemeente Gorinchem 2026' al vastgesteld. In 2026 is er dus vooral sprake van uitvoering van beleid.

Bestuur en ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV0.1 Bestuur	3189	839	N	4.028	4.028
TV0.2 Burgerzaken	2107	147	N	2.255	2.255
TV0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	767	-14	V	753	753
Lasten	6.063	972	N	7.035	7.035
TV0.1 Bestuur	3	-		3	3
TV0.2 Burgerzaken	823	-		823	823
TV0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	558	-		558	558
Baten	1.384	-	V	1.384	1.384
Totaal van saldo baten en lasten	-4.679	-972	N	-5.650	-5.650
Stortingen in reserves	-	-		-	-
Onttrekking aan reserves	-	-		-	-
Saldo	**-4.679**	**-972**	N	**-5.650**	**-5.650**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV0.1 Bestuur	839 N	842 N	Dit betreft een storting die moet worden gedaan in de voorziening wachtgelden voor de vertrekkende wethouders. Conform de regelgeving is het niet toegestaan om hiervoor jaarlijks een bedrag te voorzien.
TV0.2 Burgerzaken	147 N	120 N	Er zijn extra kosten gemaakt voor de herstemming van de gemeenteraadsverkiezingen. Deze kosten bedragen circa € 120.000 en waren niet voorzien. Om deze financiële tegenvaller grotendeels op te vangen, is het budget onvoorzien (€ 100.000) ingezet, zie programma Overhead.

2.2 Programma 2 Veiligheid

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Veiligheid							
1. We geven uitvoering aan de ambities die zijn opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan (IVP)2023-2026.							
2. We stellen een nieuw Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 op.		RB					
3. We organiseren bijeenkomsten over het thema veiligheid voor de gemeenteraad. In 2026 zijn deze gekoppeld aan het opstellen van het nieuwe IVP.							
4. We werken aan de verdere professionalisering van onze boa's, bijvoorbeeld door het verbreden van de bevoegdheden en beschikbare middelen.							

Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	5.164	–		5.164	5.164
TV1.2 Openbare orde en Veiligheid	1.754	298	N	2.051	2.051
Lasten	6.918	298	N	7.216	7.216
TV1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	–	–		–	–
TV1.2 Openbare orde en Veiligheid	216	168	V	385	385
Baten	216	168	V	385	385
Totaal van saldo baten en lasten	-6.702	-129	N	-6.831	-6.831
Stortingen in reserves	–	–	–	–	–
Onttrekking aan reserves	–	118	V	118	118
Saldo	**-6.702**	**-11**	N	**-6.713**	**-6.713**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV1.2 Openbare orde en Veiligheid	298 N	118 N	De wet Bibob heeft als doel te voorkomen dat de overheid onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. Om de uitvoering van het Bibob-proces te verbeteren is een project gestart. Hiervoor is een Bibob-coördinator aangesteld. Omdat het project voor een belangrijk deel gericht is op het signaleren en voorkomen van zorgfraude worden de kosten van de coördinator voor een periode van twee jaar gedekt uit de reserve Sociaal Domein.
		180 N	Jongeren in Gorinchem lopen een reëel risico om verstrikt te raken in de (drugs-)criminaliteit. Door in te zetten op school of werk als beschermende factor en het bieden van perspectief, vergroten we de weerbaarheid van jongeren en jongvolwassenen in Gorinchem. Om dit te bereiken zijn we gestart met het project Integrale persoonsgerichte toeleiding naar arbeid voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar. De kosten worden voor een deel vergoed vanuit de Regiodeal (zie ook toelichting TV1.2 baten).
Baten			
TV1.2 Openbare orde en Veiligheid	168 V	148 V	Het project Integrale persoonsgerichte toeleiding naar arbeid wordt voor een deel gefinancierd door gelden die wij ontvangen uit de Regiodeal (€ 115.000). Daarnaast ontvangen we een bijdrage van Avres (€ 33.000).
Reserves			
Onttrekking aan reserve	118 V	118 V	Dit betreft de dekking uit de reserve Sociaal Domein voor de Bibob-coördinator.

2.3 Programma 3 Verkeer en vervoer

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Mobiliteit							
1. We onderzoeken de mogelijkheden voor een extra plek in het centrum om fietsen beveiligd te parkeren aangevuld met mogelijk andere faciliteiten zoals een openbaar toilet.	CB						
2. We verbeteren de fietsvoorziening langs de Nieuwe Hoven.							
3. We stimuleren initiatieven die mensen oproepen om op andere manieren te reizen dan met de auto tijdens de spits. Samen met Rijkswaterstaat en andere betrokkenen geven we in het bijzonder aandacht aan alternatieven tijdens de werkzaamheden aan de A27 en als onderdeel van het maatregelenpakket rondom de A15.							
4. De Mollenburgseweg richten we in als 30 km/u weg.							
5. Met de herinrichting van de Banneweg en omgeving, verbeteren we de verkeersveiligheid, oversteekbaarheid en doorstroming.							
6. We werken samen met andere overheden langs de A27 aan het beperken van de overlast tijdens de werkzaamheden. We kijken met Rijkswaterstaat of we de veerdienst in kunnen zetten als alternatieve route tijdens de werkzaamheden aan de A27.							
7. We lobbyen voor de realisatie van een OV Hub en met provincies en gemeenten langs de A15 voor het verbeteren van de doorstroming op deze weg.							
8. We organiseren een pilot voor het stimuleren van kleine elektrische vrachtwagens voor het bevoorraden van de winkels in de binnenstad.	CB						
9. We stellen een programma mobiliteit op. Hierin evalueren we de Mobiliteitsvisie 2040 en het uitvoeringsprogramma 2020-2023. We actualiseren het uitvoeringsprogramma. Daarbij geven we prioriteit aan uitvoering van projecten uit de top 10 van fietsknelpunten en het aanpakken van de grootste knelpunten voor voetgangers en fietsers in de binnenstad. De raadsopdracht fietsveiligheid nemen we mee in het opstellen van het programma mobiliteit.	CB						

Nr.	Toelichting voortgang
Mobiliteit	
1.	De opgave fietsparkeren is complexer dan verwacht op het gebied van inhoud, planning en budget. De raad wordt hierover in het derde kwartaal geïnformeerd.
4.	De werkzaamheden zijn verplaatst naar 2028. Dit vanwege herstraatwerkzaamheden in de naastgelegen Prinsessenbuurt. De werkzaamheden kunnen niet gelijktijdig worden uitgevoerd.
5.	Door de toegenomen complexiteit van het project, de noodzakelijke verlegging van kabels en leidingen en gestegen kosten voor personeel en uitvoering, blijkt het oorspronkelijke budget ontoereikend.
6.	De planning van Rijkswaterstaat voor het project A27 is gewijzigd. Als gevolg hiervan dienen Rijkswaterstaat en Riveer aanvullende afspraken te maken over de verdere uitvoering van het project.
8.	Een pilot met kleine elektrische vrachtwagens voor de bevoorrading van de binnenstad heeft een sterke relatie met het gebiedspaspoort binnenstad. Een apart project past niet bij een integrale benadering, zeker niet als het grotendeels om de dezelfde stakeholders gaat.
9.	Gezien het maatschappelijke belang van mobiliteit is ervoor gekozen de startnotitie door de nieuwe gemeenteraad te laten vaststellen. Het Programma Mobiliteit wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2027 aan de gemeenteraad ter vaststelling voorgelegd.

Verkeer en vervoer (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV2.1 Verkeer en vervoer	12.015	876	N	12.891	12.891
TV2.2 Parkeren	1.363	-20	V	1.343	1.343
TV2.3 Recreatieve Havens	861	-45	V	816	816
TV2.4 Economische Havens en waterwegen	146	6	N	153	153
TV2.5 Openbaar vervoer	4.436	-170	V	4.266	4.266
Lasten	18.821	648	N	19.468	19.468
TV2.1 Verkeer en vervoer	603	365	V	967	967
TV2.2 Parkeren	950	52	V	1.002	1.002
TV2.3 Recreatieve Havens	146	-2	N	144	144
TV2.4 Economische Havens en waterwegen	482	163	V	645	645
TV2.5 Openbaar vervoer	3.544	-		3.544	3.544
Baten	5.724	578	V	6.302	6.302
Totaal van saldo baten en lasten	-13.096	-70	N	-13.166	-13.166
Stortingen in reserves	-	239	N	239	239
Onttrekking aan reserves	-	867	V	867	867
Saldo	**-13.096**	**559**	V	**-12.538**	**-12.538**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV2.1 Verkeer en Vervoer	876 N	500 N	Voor de herinrichting van de Banneweg is ook budget nodig voor kosten die niet mogen worden geactiveerd. Deze hebben met name te maken met de aanpassing van de spoorwegovergang. Deze incidentele kosten worden gedekt door een onttrekking aan de reserve Infrastructuur.
		355 N	Dit betreft de verwachte kosten voor degeneratie als gevolg van werkzaamheden in de openbare ruimte. De kosten worden gedekt uit de reserve Degeneratie.
		271 N	Voor het project wegbeheer Haarweg-Boezem is de gemeente Gorinchem coördinerend en worden de kosten gedeeld door de gemeente Gorinchem, Waterschap Rivierenland en de gemeente Molenlanden. De gemeentelijke bijdrage wordt gedekt uit het reguliere onderhoudsbudget voor wegenbeheer. De verwachte bijdragen van Waterschap Rivierenland en de gemeente Molenlanden bedragen in totaal € 271.000. Zowel de lasten als de baten worden met dit bedrag bijgeraamd (zie baten).
		83 N	De aanleg van glasvezelkabel door E-fiber heeft langer geduurd dan oorspronkelijk gepland, waardoor er extra kosten zijn gemaakt. Dit jaar wordt het project afgerond. De extra kosten worden in rekening gebracht bij E-fiber (zie baten).
		183 V	Door de verlaging van de rekenrente ontstaat er een voordeel op de rentekosten ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Zie verder de toelichting op programma Algemene Dekkingsmiddelen (storting in de reserves).
		153 V	Als gevolg van het doorschuiven van diverse investeringen ontstaat een incidenteel voordeel op de afschrijvingslasten.
TV2.5 Openbaar Vervoer	170 V	123 V	De elektrische veerboten, inclusief de walvoorzieningen, zijn volledig afgerond en in gebruik genomen. Als gevolg van de actualisatie van de kapitaallasten valt een eerdere stelpost kapitaallasten structureel vrij.
		47 V	Door de verlaging van de rekenrente ontstaat er een voordeel op de rentekosten ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Zie verder de toelichting op programma Algemene Dekkingsmiddelen (storting in de reserves).
Baten			
TV2.1 Verkeer en Vervoer	365 V	271 V	Zie toelichting TV2.1 lasten wegbeheer Haarweg-Boezem.
		95 V	Het samenwerkingsverband Drechtsteden heeft de categorieën van verhaalbare kosten binnen de Regio Deal (Lingeoevers) uitgebreid. Hierdoor kunnen kosten die in het verleden niet binnen de regeling vielen, alsnog worden meegenomen. De gemeente heeft toestemming gekregen om deze historische kosten met terugwerkende kracht in 2026 te verwerken. Hierdoor kunnen nog kosten uit voorgaande jaren worden opgevoerd tot een bedrag van € 190.000. De Regio Deal kent een cofinancieringspercentage van 50%. Dit betekent dat het opvoeren van deze kosten voor de gemeente Gorinchem een financieel voordeel van € 95.000 oplevert.
		128 V	Dit betreft een bijstelling van de raming voor de inkomsten uit leges nutsbedrijven en degeneratie. De verwachte meeropbrengst voor degeneratie bedraagt € 63.000. De totale baten uit degeneratie worden gestort in de reserve Degeneratie.
		83 V	Zie toelichting TV2.1 lasten E-fiber.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
		225 N	De beoogde meeropbrengst van € 225.000 uit de reclamemasten wordt in 2026 niet gerealiseerd. Deze meeropbrengst was gebaseerd op de realisatie van één nieuwe reclamemast en de digitalisering van twee bestaande masten. De digitalisering van de twee bestaande masten blijkt niet mogelijk. Deze bijstelling is ook opgenomen in de Perspectiefnota 2027-2030. Er wordt nog wel onderzocht op welke locatie in de toekomst mogelijk een nieuwe reclamemast kan worden geplaatst.
TV2.4 Economische Havens en Waterwegen	163 V	163 V	Het aantal reserveringen voor de riviercruisevaart neemt nog steeds toe, hierdoor nemen de kadegelden en de vergoeding voor administratiekosten ten opzichte van de begroting met € 163.000 toe.
Reserves			
Stortingen in de reserves	239 N	200 N	Dit betreft een storting in de reserve Degeneratie van de inkomsten uit degeneratie.
Onttrekking aan de reserves	867 V	500 V	Dit betreft een onttrekking voor het exploitatiebudget voor de Banneweg.
		355 V	Dit betreft een onttrekking aan de reserve Degeneratie ter dekking van de kosten voor degeneratie.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Openbare verlichting 2025	59			59
Openbare verlichting 2026	59			59
Verduurzaming openbare verlichting 2026	522			522
Vervangen houten fietsbruggen 2026	111			111
Fietsparkeren binnenstad	200			200
Verbeteren fietsvoorzieningen langs Nieuwe Hoven	531			531
Havens geleidewerken	136			136
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	10.310	1.000	N	11.310
Grondverwerving Banneweg fase 2	180			180
Herinrichting Banneweg 2019	2.438			2.438
Infra aanpassingen ivm OV concessie	100			100
Mobiliteit 2020	354			354
Mobiliteit 2024	5.034	-1.000	V	4.034
Hitatchi 2023	35			35
Herinrichting Haarsekades	2.676	45	N	2.721
Parkeermanagementsysteem parkeergarages	250			250
Straatparkeren nieuwe modems	100			100
Herinrichting Mollenburgseweg	250			250
Herinrichting schoolomgeving Retranchement	475			475
Riviercruisevaarsteiger	550			550
Remmingswerken Lingesluis en Petersbrug	371			371
Straatmeubilair 2026	95			95
Verkeersborden 2026	43			43
Vervanging wegen 2025	1.847			1.847
Vervanging wegen 2026	1.776			1.776

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Nieuwe Lingebrug	22.020			22.020
Herinrichting Arkelsedijk	2.769			2.769
Vervangen brug Dreesstraat	113			113
Vervangen brug Den Uylstraat	149			149
Openbare ruimte infra gymzaal 't Gilde	560			560
Openbare ruimte tbv I_lab	450			450
Top 10 fietsknelpunten 2026	300			300
Reconstructie fietspaden	708			708
Lasten	**55.571**	**45**	**N**	**55.616**
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	687			687
Herinrichting Arkelsedijk	1.507			1.507
Herinrichting Banneweg 2019	553			553
Herinrichting Haarsekades	228	117	V	345
Vervanging wegen 2025	126	17	V	143
Top 10 fietsknelpunten 2026		152	V	152
Nieuwe Lingebrug	4.720			4.720
Baten	**7.821**	**286**	**V**	**8.107**
Totaal investeringen	**47.750**	**241**	**V**	**47.509**

Investering	Toelichting bijstelling
Herinrichting Banneweg fase 2 Infra	Het budget wordt verhoogd omdat de complexiteit van het totale project groter is dan bij aanvang, in januari 2023, werd gedacht. Hierdoor is er meer ambtelijke capaciteit nodig gebleken. Daarnaast is ook het uurtarief voor ambtelijke capaciteit de afgelopen jaren gestegen. In verband met een noodzakelijke grootschalige verlegging van kabels en leidingen voorafgaand aan de uitvoering van het project, is de fasering van de aannemer aangepast. De uitvoering zal langer duren dan eerder gecalculeerd. Ook spelen gestegen grondstof- en brandstofprijzen een rol. Per saldo is het dan ook noodzakelijk om het budget circa 8% te verhogen ten opzichte van het oorspronkelijke budget uit 2023. De verhoging wordt gedekt uit het budget Mobiliteit 2024.
Mobiliteit 2024	Zie bovenstaande toelichting.
Herinrichting Haarsekades	Er moeten nog enkele restwerkzaamheden worden uitgevoerd. Hiervoor is deels nog budget beschikbaar, maar is ook aanvullend budget nodig. De kosten voor de resterende werkzaamheden worden doorbelast aan de voormalige aannemer. Het investeringsbudget wordt bijgesteld voor de nog te maken kosten. Per saldo heeft dit een positief effect op de investering.
Top 10 fietsknelpunten 2026	Voor de Rotonde Eike's Hof en de Glacis/Flank is subsidie ontvangen. Voor de baten was nog geen budget geraamd.

2.4 Programma 4 Economie

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Economie en arbeidsmarkt							
1. We geven uitvoering aan het accountmanagement, middels een going concern aanpak. We informeren de gemeenteraad in 2026 over onze aanpak en de strategische agenda.	CB						
2. We zetten het ondernemerschap en de maatschappelijke bijdrage van ondernemers centraal tijdens jubilea, openingen, de Dag van de Ondernemer en andere representatieve momenten.							
3. We voeren het concept Warenhuis Gorinchem uit, samen met ondernemersvereniging HartjeGorcum. In 2026 evalueren we de afgelopen subsidieperiode en stellen we een plan op voor de nieuwe subsidieperiode 2026-2027.	CB						
4. We houden binnen diverse samenwerkingsverbanden nauw contact met ondernemers en vastgoedeigenaren, om samen te kijken wat er nodig is om de binnenstad aantrekkelijk te maken en te houden.							
5. We onderhouden meerdere keren per jaar contact met de wijkwinkelcentra waarbij we samenwerken aan de vitaliteit deze gebieden.							
6. We stellen gebiedsprofielen op voor bestaande, waaronder watergebonden, bedrijventerreinen. Per bedrijventerrein werken we aan een agenda voor de komende jaren. De ontwikkelrichting per bedrijventerrein vormt de basis voor een nieuw bedrijventerreinenbeleid. Deze actie is gekoppeld aan het opstellen van het gebiedspaspoort Vleugels van de stad.	CB						
7. We evalueren de eerste periode van het Ondernemersfonds Gorinchem.				CB/RB			
8. We faciliteren vanuit het accountmanagement bedrijven de vorming van energiehubs op bestaande bedrijventerreinen, als onderdeel van een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Oost II is de eerste hierin.							
Toerisme en citymarketing							
1. We maken een uitvoeringsprogramma naar aanleiding van het vastgestelde programma Toerisme en Recreatie 2035. Dit doen we samen met Stichting Gorinchem Citymarketing en andere stakeholders. In deze agenda komen, naar aanleiding van de vastgestelde thema's, de acties voorde komende vier jaren. Het vervolg op het Uitvoeringsplan Mooiste Vesting wordt ook in deze agenda meegenomen.							

Nr.	Toelichting voortgang
Economie en arbeidsmarkt	
3.	In overleg met Hartje Gorcum ligt de focus voor de bestedingsdoelen voor het concept Warenhuis in de periode 2026-2027 op fysieke aankleding. De verwachte uitgaven liggen hoger dan het nog beschikbare budget. We bezien wat de gemeente kan betekenen in relatie tot Hartje Gorcum.
6.	Door beperkte capaciteit binnen het cluster Ruimtelijke Ordening loopt de planning vertraging op. De wens is om de gebiedsprofielen voor bedrijventerreinen te vertalen naar regels in het omgevingsplan. De wijze waarop dit wordt uitgewerkt en de benodigde capaciteit vanuit het cluster Ruimtelijke Ordening worden afgestemd binnen het nieuwe collegeprogramma.

Economie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV3.1 Economische ontwikkeling	1.535	-34	V	1.501	1.501
TV3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	22.499	419	N	22.918	22.918
TV3.3 Bedrijfsloket en - regelingen	25	-		25	25
TV3.4 Economische promotie	674	-21	V	653	653
Lasten	24.733	364	N	25.097	25.097
TV3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	22.235	-564	N	21.671	22.456
TV3.3 Bedrijfsloket en - regelingen	164	-23	N	141	141
TV3.4 Economische promotie	380	-22	N	358	358
Baten	22.779	-609	N	22.170	22.955
Totaal van saldo baten en lasten	-1.955	-973	N	-2.928	-2.143
Stortingen in reserves	-	-		-	785
Onttrekking aan reserves	-	-		-	-
Saldo	**-1.955**	**-973**	N	**-2.928**	**-2.928**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	419 N	419 N	Dit betreft de bijstelling van de grondexploitaties Groote Haar en Oost II. Omdat lasten en baten meestal een effect hebben op elkaar is het vanuit financieel perspectief eenvoudiger om naar het totale effect (baten en lasten) te kijken, in dit geval € 983.000 (€419.000 N + € 564.000 N). Hiervan wordt € 1.000.000 veroorzaakt door Groote Haar omdat de voorziening moet worden verhoogd in verband met de hogere rekenrente (1,3% wordt 1,5%).
Baten			
TV3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	564 N	564 N	Zie toelichting TV8.2 lasten grondexploitaties.
Prognose baten			
TV3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	785 V	785 V	Dit betreft de laatste winstneming voor Oost II voordat de grondexploitatie definitief wordt afgesloten. Naar verwachting worden de laatste drie percelen in 2026 verkocht. De winstneming wordt conform het BBV bepaald aan de hand van de Percentage of Completion-methode (POC-methode), waarbij de winst naar rato van de gerealiseerde kosten en opbrengsten wordt verantwoord.
Prognose reserves			
Stortingen in reserves	785 N	785 N	Dit betreft de storting van de winstneming Oost II in de reserve infrastructuur.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Entrees museum	109	20	N	129
Lasten	**109**	**20**	**N**	**129**
Totaal investeringen	**109**	**20**	**N**	**129**

2.5 Programma 5 Onderwijs

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Onderwijs							
1. We voeren het IHP 2023-2028 en het uitvoeringsprogramma 2023-2028 uit. Per project leggen we een businessplan voor aan de raad, waarbij we anticiperen op actuele ontwikkelingen. In 2028 vindt een actualisatie plaats en stellen we een nieuw IHP 2028-2044 en bijbehorend uitvoeringsprogramma op.			RB				
2. We onderzoeken in een continu proces passende subsidiemogelijkheden voor onze investeringen in onderwijs, zowel onderwijsinhoudelijk als voor huisvesting.							
3. We blijven inzetten op de lobby richting de Rijksoverheid waarin we steeds aandacht vragen voor onze bijzondere en grote regionale onderwijsfunctie en de daarbij behorende kosten.							
4. Samen met het bedrijfsleven en onderwijs ontwikkelen we binnen het i_lab nieuwe projecten en onderwijsinnovaties waar leren, werken en innoveren samenkomen op het gebied van technologie. We ontwikkelen de i_campus verder tot een volwaardige campus voor onderwijs en bedrijfsleven, waar i_lab een centrale functie heeft.							
5. We blijven regiogemeenten verbinden met het i_lab voor regionale opgaven met betrekking tot onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.							
6. We verbreden, samen met het onderwijsveld en maatschappelijke partners, onze aanpak rondom laaggeletterdheid naar een aanpak rondom basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. We werken daarbij mee aan de monitor laaggeletterdheid van het CBS.							
7. We streven naar een betere inzet van de wijkfunctie van de Brede Scholen voor zaken die ruimtevragen.							

Nr.	Toelichting voortgang
Onderwijs	
7.	De beoogde extra opbrengsten uit de wijkfunctie van de Brede Scholen zijn vooralsnog niet gerealiseerd. Het vergroten van het gebruik van de beschikbare ruimtes blijft onderdeel van ons beleid en de gesprekken met maatschappelijke en commerciële partners. Hoewel dit nog niet tot het gewenste resultaat heeft geleid, blijven wij hier actief op inzetten en wordt deze inzet verder geïntensiveerd.

Onderwijs (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV4.1 Openbaar basisonderwijs	344	-13	V	330	330
TV4.2 Onderwijshuisvesting	5.133	-712	V	4.421	4.421
TV4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	7.842	886	N	8.728	8.728
Lasten	13.319	161	N	13.480	13.480
TV4.2 Onderwijshuisvesting	183	-		183	183
TV4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.617	5.181	V	7.798	7.798
Baten	2.800	5.181	V	7.981	7.981
Totaal van saldo baten en lasten	-10.518	5.020	V	-5.499	-5.499
Stortingen in reserves	-	4.901	N	4.901	4.901
Onttrekking aan reserves	-	295	V	295	295
Saldo	**-10.518**	**413**	V	**-10.105**	**-10.105**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV4.2 Onderwijshuisvesting	712 V	677 V	Door de verlaging van de rekenrente ontstaat op taakveld 4.2 een voordeel ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Zie verder de toelichting op programma Algemene Dekkingsmiddelen (storting in de reserves).
		35 V	De huur- en kapitaallastenvergoeding aan het Da Vinci College voor de aanpassingen en de huur van lokalen voor het Omnia College is structureel lager dan oorspronkelijk geraamd.
TV4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	886 N	185 N	De belastingkosten van het gemeentelijk vastgoed vallen hoger uit dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door belastingaanslagen over voorgaande belastingjaren en door onvoldoende indexatie van het budget in het verleden. Hiervoor zijn ook middelen opgenomen in de Perspectiefnota 2027-2030.
		65 N	De gemeente is wettelijk verplicht om de OZB voor onderwijspanden te bekostigen. Het college heeft daarom besloten om in 2026 namens de onderwijsinstellingen de bijdrage aan het Ondernemersfonds te voldoen. De extra bijdrage voor 2026 leidt tot een nadeel.
		97 N	Voor de communicatie en public relations voor het werkcentrum van de Arbeidsmarktregio Gorinchem (AMR) is incidenteel een bedrag van € 97.000 beschikbaar. De baten worden verantwoord op programma Algemene dekkingsmiddelen (Gemeentefonds).
		243 N	De middelen voor het ESF project Arbeidstoeleiding AMR worden overgemaakt aan Avres, die dit project uitvoert (zie ook baten).
		92 N	Dit betreft een administratieve budgettair neutrale herschikking om de budgetten voor Laaggeletterdheid en Educatie (WEB) juist in de begroting te verwerken.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
		192 N	Als gevolg van de actualisatie van de Rijksbijdrage voor Educatie 2026 neemt ook het subsidiebudget WEB toe (zie ook baten).
Baten			
TV4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	5.181 V	46 V	Voor de duurzaamheidsmaatregelen tijdens de renovatie van het schoolgebouw aan de H. De Ruijterstraat ontvangen wij een bijdrage van het Rijk.
		243 V	Voor het ESF project Arbeidstoeleiding AMR ontvangen wij eenmalig middelen van het Rijk. Deze worden overgemaakt aan Avres, die dit project uitvoert (zie ook lasten).
		4.573 V	De uitvoering van de Arbeidsmarktregio-werkzaamheden en -activiteiten die voorheen door de gemeente Vijfheerenlanden werd verricht, wordt vanaf 2026 door de gemeente Gorinchem gedaan. Het saldo van de door de gemeente Vijfheerenlanden gevormde reserve AMR is overgemaakt aan de gemeente Gorinchem. Wij voegen dit toe aan onze reserve AMR Gorinchem.
		288 V	Als gevolg van de actualisatie van de Rijksbijdrage voor Educatie 2026 nemen de baten voor de WEB toe.
Reserves			
Stortingen in reserves	4.901 N	4.573 N	Het saldo van de door de gemeente Vijfheerenlanden gevormde reserve AMR is overgemaakt aan de gemeente Gorinchem. Wij voegen dit toe aan onze reserve AMR Gorinchem.
		75 N	De incidentele voordelen op de investeringsbudgetten Onderwijshuisvesting worden overeenkomstig de spaarafspraken toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting.
		252 N	De vrijval uit de afschrijvingsreserve Huisvesting JP Waaleschool wordt toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting.
Onttrekkingen aan reserves	295 V	252 V	Door de onderuitputting op het investeringsbudget Huisvesting JP Waaleschool valt de afschrijvingsreserve voor dit activum gedeeltelijk vrij.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
IHP VO huisvesting JP Waaleschool	1.675	-927 V		748
IHP uitbreiding Retranchement 2017	7.100			7.100
IHP jaarschijf 2026	979	927 N		1.906
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	2.576			2.576
Inrichting Hoefslag 6 tbv I_lab	125			125
Gymzaal t Gilde	6.059			6.059
Verbouwing Vr Robbeweg 27 tbv Yulius en ISK	3.448			3.448
Legionella Schuttersplein	175			175
Verduurzaming Gildenplein	1.441			1.441
Verduurzaming Schuttersplein	428			428
Lasten	**24.006**	**0**		**24.006**
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	1.900			1.900
Baten	**1.900**	**0**		**1.900**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Totaal investeringen	**22.106**	**0**		**22.106**

Investering	Toelichting bijstelling
IHP VO huisvesting JP Waaleschool	Door een scherpe aanbesteding en door praktische maatwerkoplossingen resteert er een substantieel deel van het oorspronkelijke investeringsbudget. Deze middelen blijven beschikbaar voor onderwijshuisvesting door toevoeging aan het investeringsbudget IHP jaarschijf 2026. De raad krijgt separaat voorstellen voor de besteding van deze middelen.
IHP jaarschijf 2026	Zie toelichting IHP VO huisvesting JP Waaleschool.

2.6 Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Erfgoed							
1. We voeren ons erfgoedbeleid uit.							
2. Samen met de kerkbesturen, erfgoedstakeholders, inwoners en andere belanghebbenden stellen wij een kerkenvisie op. Het gaat hier om een visie op de toekomst van alle kerkgebouwen in Gorinchem, monumentaal en niet monumentaal.	CB						
3. We zetten de lopende aanwijzingen voor gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden voort en onderzoeken daarbij de mogelijkheid van een subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten.			RB				
4. We onderzoeken de subsidiemogelijkheden voor erfgoed bij provincie, Rijksoverheid en andere mogelijke subsidiebronnen.							
5. We gaan aan de slag met de acties uit het Vestingplan die op korte termijn zijn uit te voeren en reserveren hiervoor de benodigde middelen.	RB						
Kunst, cultuur en sport							
1. We voeren het nieuwe programma cultuur uit. Besluitvorming over het programma cultuur is gepland voor eind 2025. In het programma cultuur heeft ook de museumvisie een plek.							
2. We realiseren een Cultuurhuis met als uitgangspunt de combinatie van de bibliotheek en culturele voorzieningen. We leggen het definitief ontwerp en exploitatieplan aan de gemeenteraad voor. We geven hiermee ook uitvoering aan de raadsopdracht vanuit de raadsagenda.	RB						
3. We realiseren samen met de bibliotheek de randvoorwaarden voor een toekomstbestendige bibliotheek, met ruimte voor de uitvoering van wettelijke taken en activiteiten in de wijken. Hiermee geven we uitvoering aan de zorgplicht van de gemeente voor de bibliotheek.	RB						
4. We hebben extra aandacht voor bewegen voor specifieke doelgroepen. Hiervoor versterken en verbreden we de SeniorenFit aanpak in alle wijken.							
5. We werken lokaal en regionaal samen om inclusief sporten te bevorderen.							
6. We faciliteren sportverenigingen bij de werving van vrijwilligers, zodat verenigingen ook op langetermijn vitaal blijven.							
7. We realiseren de nieuwbouw van het zwembad.							

Nr.	Toelichting voortgang
Erfgoed	
2.	De raad is in juli 2026 geïnformeerd over de wijze waarop de kerkenvisie is geïntegreerd binnen de website van Samen Gorinchem. Een college besluit is niet nodig hiervoor.
5.	Het onderwerp uitvoeringsagenda erfgoed is als afweegbare onderwerp in de Perspectiefnota 2027-2030 opgenomen. Als deze niet gehonoreerd wordt, kan het Vestingplan niet verder worden uitgevoerd. Alleen met eigen gelden van de gemeente kan naar co-financiering gezocht worden.
Kunst, cultuur en sport	
3.	De vaststelling van de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) is meerdere keren uitgesteld. De verwachting is dat de wet op korte termijn definitief wordt vastgesteld en per 1 januari 2027 in werking treedt. Vanaf dat moment hebben gemeenten een wettelijke zorgplicht voor een volwaardige openbare bibliotheekvoorziening. Als onderdeel van deze zorgplicht moet de gemeente een meerjarenbeleidsplan voor de bibliotheek vaststellen. De planning is erop gericht dit beleidsplan in 2027 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen.

Sport, cultuur en recreatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV5.1 Sportbeleid en activering	1.299	26	N	1.325	1.325
TV5.2 Sportaccommodaties	4.093	402	N	4.495	4.495
TV5.3 Cultuurpres. productie en participatie	1.816	-101	V	1.715	1.715
TV5.4 Musea	1.791	90	N	1.881	1.881
TV5.5 Cultuur erfgoed	778	28	N	806	806
TV5.6 Media	965	-4	V	961	961
TV5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.331	-1	V	4.330	4.330
Lasten	15.073	440	N	15.514	15.514
TV5.1 Sportbeleid en activering	268	-		268	268
TV5.2 Sportaccommodaties	1.488	71	V	1.558	1.558
TV5.3 Cultuurpres. productie en participatie	122	55	V	177	177
TV5.4 Musea	482	-297	N	186	186
TV5.5 Cultuur erfgoed	126	16	V	142	142
TV5.6 Media	111	-		111	111
TV5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	119	48	V	167	167
Baten	2.716	-107	N	2.609	2.609
Totaal van saldo baten en lasten	-12.357	-547	N	-12.905	-12.905
Stortingen in reserves	-	-		-	-
Onttrekking aan reserves	-	-37	N	-37	-37
Saldo	**-12.357**	**-585**	N	**-12.942**	**-12.942**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV5.2 Sportaccommodaties	402 N	350 N	Na opmerkingen van de accountant is het MJOP herijkt. Het gevolg is dat het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor het Stadhuis kan worden verlaagd met € 550.000 waarvan € 350.000 wordt gestort in het MJOP Molenvliet. Het restant wordt gebruikt voor de taakstelling Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties (SGS).
		200 N	In de Perspectiefnota/Begroting 2025 is een taakstelling voor SGS opgenomen van € 360.000. Als gevolg van diverse factoren zoals loonkosten, indexatie en de invloeden van de nieuwbouw op de exploitatie wordt deze niet volledig gerealiseerd en naar beneden bijgesteld.
		81 V	Door de verlaging van de rekenrente ontstaat op taakveld 5.2 een voordeel ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Zie verder de toelichting op programma Algemene dekkingsmiddelen (storting in de reserves).
		33 V	De budgetten voor de belastingkosten worden herschikt. Per saldo is sprake van een nadelige bijstelling van de budgetten, maar op dit taakveld leidt de herschikking tot een voordeel.
TV5.3 Cultuurpres. productie en participatie	101 V	41 V	De energiebudgetten worden herschikt. De wijziging is per saldo budgettair neutraal. Op andere taakvelden vallen de energiekosten hoger uit.
		70 V	Een deel van het activiteitenbudget voor Cultuureducatie met Kwaliteit, cultuureducatie en –participatie wordt incidenteel omgezet naar personele capaciteit. De wijziging is per saldo budgettair neutraal. Op TV0.4 leidt dit tot een nadeel.
TV5.4 Musea	90 N	50 N	Er wordt gewerkt aan een projectopdracht voor het verkennen van verschillende toekomstscenario's voor het Gorcums Museum. De projectopdracht is in 2026 door het college vastgesteld, inclusief een aanvullend budget van € 50.000 voor de incidentele kosten.
Baten			
TV5.2 Sportaccommodaties	71 V	71 V	Als gevolg van de huur- exploitatieovereenkomsten met SGS zijn de huurvergoedingen die wij ontvangen voor de sporthallen en het zwembad geactualiseerd.
TV5.4 Musea	297 N	350 N	In 2025 is besloten diverse gronden en panden te verkopen. Verschuiving in de planning van de verkopen leidt tot een nadeel in 2026. In 2027 ontstaat hierdoor een voordeel.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Vestingsplan 2020 bastion VIII	250			250
Speelruimteplan 2025	193			193
Speelruimteplan 2026	183			183
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied buiten de Waterpoort	284			284
Keerwand den Uylstraat	2.997			2.997
Kade Stationsweg PPN24	389			389
Vervangen kade Stationsweg PPN25	2.558			2.558
Verduurzaming Oosterbliek	130			130
Verduurzaming Oude Stadhuis		2	N	2
Cultuurhuis 2019 en inrichting	8.484			8.484
Nieuwbouw zwembad	13.170	2.193	N	15.363

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	220			220
VW transporters 2023 1	65			65
Omtstopper 2023	59			59
John Deere motormaaier	68			68
VW transporter 2025	65			65
Aanhanger buitendienst 2025	40			40
Transporter 1 buitendienst 2026	65			65
VW tyransporter 2 buitendienst 2026	65			65
Cruyff Court campus tbv I_lab	347			347
Renovatie voetbalveld speeltuinvereniging Lingewijk	40			40
Skatepark Gijs Van Andel Park	190			190
Lasten	**29.862**	**2.195**	**N**	**32.057**
Vestingsplan 2020 bastion VIII	100			100
Nieuwbouw zwembad		2.193	V	2.193
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied buiten de Waterpoort	144			144
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	50			50
Cruyff Court campus tbv I_lab	75			75
Skatepark Gijs Van Andel Park	40			40
Baten	**409**	**2.193**	**V**	**2.602**
Totaal investeringen	**29.453**	**2**	**N**	**29.455**

Investering	Toelichting bijstelling
Nieuwbouw zwembad	Het investeringsbudget van het zwembad wordt verhoogd met de btw, omdat deze btw kostprijsverhogend is. Via de Specifieke Uitkering (SPUK) Sport wordt de btw gecompenseerd. Daarom wordt eenzelfde bedrag als baat opgenomen.

2.7 Programma 7 Sociaal domein

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Wijkgericht werken							
1. We geven uitvoering aan de werkwijze wijkgericht werken uit de Integrale Samenlevingsvisie. We zorgen voor de bundeling en ontsluiting van data per wijk. We starten in de Lingewijk met de Pilot Betrokken Lingewijk.							
2. Om inwoners beter te voorzien van informatie en zo beter te kunnen participeren, evalueren we onze informatievoorziening over de activiteiten in de wijk. Op basis hiervan verbeteren we de informatie voor de wijk.							
3. We nemen deel aan de pilot betrokken Lingewijk en de pilot eerstelijns netwerk, om te zorgen dat de samenwerking tussen sociaal domein, inwoner en zorg verbeterd wordt.							
Armoede en werk							
1. We zetten blijvend in op het breed tegengaan van energiearmoede.							
2. We maken een keuze voor de invulling van de Gorcumpas en gaan van start met deze pas.	RB						
Vluchtelingen							
1. We onderzoeken op welke manier we, al dan niet samen met de regio, invulling kunnen geven aan de restopgave rondom de opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen in het kader van de Spreidingswet.	CB						
2. We voeren ons deel van de regionale opgave voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen in onze stad uit, ook na de sluiting van de huidige gemeentelijke opvanglocaties.	CB	CB					
Zorg en ondersteuning							
1. We realiseren een centrale toegang voor het sociaal domein. Dit draagt bij aan betere toegankelijkheid, door één aanspreekpunt te creëren. Inwoners worden hierdoor sneller en efficiënter geholpen.							
2. We zetten in op een gecombineerde welzijnsvoorziening met partners zoals Gorinchem Beweegt, jongerenwerk en buurthuizen.							
3. We voeren onze Integrale Samenlevingsvisie uit. Voor de opgaven Gezonde leefstijl, Betrokken Gorinchem, Mee doen en passende ondersteuning en zorg werken we programma's uit.	CB						
Jeugd							
1. We zetten binnen onze Integrale Samenlevingsvisie in op gelijke kansen voor alle kinderen in Gorinchem en breiden dit uit tot 18 jaar. Dit doen we onder meer via het Pedagogisch Educatief Ecosysteem.							
2. We voeren de Hervormingsagenda Jeugd uit. We willen de zorg en ondersteuning voor jongeren verbeteren door deze zorg en ondersteuning tijdig in te zetten en dichterbij te brengen. Daarom zetten we in op meer lichte vormen van preventie, ondersteuning en zorg en een goed functionerend netwerk rondom het kind wat er voor zorgt dat het kind goed en veilig kan opgroeien en kan leren. We streven hierbij naar een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.							
3. We voeren het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming uit met een regionaal programmateam. We werken aan een							

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
effectievere en slimmere (jeugd)beschermingsketen, waarbij we uitgaan van 0-100 jaar.							
Volksgezondheid							
1. We voeren een blijvende lobby richting de Rijksoverheid voor het behoud van de Spoedeisende hulp in Gorinchem.							
2. Vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werken we aan een breed gedragen regionale agenda. Vanuit deze documenten en de Integrale SamenlevingVisie zetten we in op preventie, algemene voorzieningen en inzet van lokale, laagdrempelige ondersteuning, in samenwerking met partners zoals zorgverzekeraars en -aanbieders. We werken actief mee aan de plannen die in het kader van het IZA zijn goedgekeurd voor onze regio en gemeente, onder de voorwaarde dat er landelijke afspraken worden gemaakt over structurele financiering.							
Overige acties							
1. We werken aan een samenwerkingsverband naar aanleiding van het initiatiefvoorstel over Jeugd- en Jongerenproblematiek, met als doel de ontwikkeling van een Pedagogisch Educatief Ecosysteem.							
2. We geven uitvoering aan de Uitvoeringsagenda Wonen, Welzijn en Zorg. De uitvoeringsagenda voeren we uit met de relevante partners uit de stad.							
3. We geven uitvoering aan de taakstelling om binnen het Sociaal domein besparingen te realiseren.							
4. We geven uitvoering aan door de regio vastgestelde Wmo beleidsvisie "Van Opvang naar Wonen" en de Wmo beleidsvisie "Van Beschermd Wonen naar Wonen met Bescherming in de Wijk".							

Nr.	Toelichting voortgang
Armoede en werk	
2.	Eind 2025 heeft de raad tijdens een richtinggevende B&A aangegeven geen Gorcumpas te willen, maar wel een advies rondom kortingsacties, zoals voor het nieuwe zwembad. Samen met het nieuwe college wordt dit verder uitgewerkt.
Zorg en ondersteuning	
1.	We realiseren een centrale toegang voor het Sociaal domein. Deze draagt bij aan betere toegankelijkheid en inwoners worden efficiënter en beter geholpen. De centrale toegang is bedoeld voor domein overstijgende problematiek. In tegenstelling tot de oorspronkelijke omschrijving, zien we af van het realiseren van één aanspreekpunt, maar kiezen voor samenwerkingsafspraken met onze kernpartners. We hanteren daarbij het principe “no wrong door” waarbij gebruik wordt gemaakt van een warme overdracht.

Sociaal domein (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	10.558	827	N	11.384	11.384
TV6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	2.149	-48	V	2.100	2.100
TV6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.734	67	N	2.801	2.801
TV6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.353	59	N	1.412	1.412
TV6.3 Inkomensregelingen	24.748	-62	V	24.686	24.686
TV6.4 WSW en beschut werk	9.465	-17	V	9.448	9.448
TV6.5 Arbeidsparticipatie	3.588	-41	V	3.547	3.547
TV6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	9.842	259	N	10.102	10.102
TV6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	6.518	131	N	6.648	6.648
TV6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	254	698	N	952	952
TV6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	4.314	-110	V	4.204	4.204
TV6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	212	-212	V	-	-
TV6.791 PGB WMO	291	-		291	291
TV6.792 PGB Jeugd	544	-305	V	239	239
TV6.811 Beschermd wonen (WMO)	843	157	N	1.000	1.000
TV6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	522	-		522	522
TV6.821 Jeugdbescherming	1.094	-149	V	945	945
TV6.822 Jeugdreclassering	112	10	N	121	121
TV6.91 Coördinatie en beleid WMO	1.655	-		1.655	1.655
TV6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	965	-62	V	903	903
TV7.1 Volksgezondheid	2.439	27	N	2.466	2.466
Lasten	84.197	1.228	N	85.424	85.424
TV6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.194	732	V	7.926	7.926
TV6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	179	-		179	179
TV6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen jeugd	151	-		151	151
TV6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	150	-		150	150
TV6.3 Inkomensregelingen	18.222	-	V	18.222	18.222
TV6.6 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	489	11	V	500	500
TV6.811 Beschermd wonen (WMO)	894	183	V	1.077	1.077
TV7.1 Volksgezondheid	169	50	V	219	219
Baten	27.448	976	V	28.424	28.424
Totaal van saldo baten en lasten	-56.748	-252	N	-57.000	-57.000
Stortingen in reserves	-	-		-	-

Sociaal domein (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
Onttrekking aan reserves	–	402	V	402	402
Saldo	**-56.748**	**150**	V	**-56.598**	**-56.598**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	827 N	109 N	Het budget doorontwikkeling welzijnspunt is overgeheveld van TV6.2 naar TV6.1. Het gaat om een budgetneutrale overheveling (Zie ook toelichting TV6.22.
		422 N	We hebben de budgetten voor inburgering geactualiseerd. Aanleiding daartoe is de meest recente van het Rijk ontvangen beschikking. Zie ook toelichting TV6.1 baten.
		306 N	De uitvoering van de wet Inburgering is voor een groot deel belegd bij Stichting Vluchtelingenwerk Nederland (SVN). Hiervoor krijgt SVN een subsidie die Gorinchem ook namens de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden verstrekt. Het betreft hier de afrekening van de subsidie over 2025 die wordt terugbetaald aan de genoemde gemeenten. Zie ook de toelichting TV6.1 baten.
TV6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	67 N	67 N	Op basis van de afgesloten overeenkomst hebben we de bijdrage die we betalen aan MooiSociaal verhoogd op basis van de OVA-index (Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling). Deze index is 2026 hoger dan het indexeringspercentage dat Gorinchem in de begroting 2026 heeft opgenomen.
TV6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	59 N	50 N	We verstrekken in 2026 een subsidie aan De Gezel.
TV6.3 Inkomensregelingen	62V	150 V	Door een verwachte daling van het aantal verleende kwijtscheldingen voor de afvalstoffenheffing wordt het budget voor kwijtschelding naar beneden bijgesteld. Daartegenover staat binnen programma Duurzaamheid een nadeel op de baten uit afvalstoffenheffing. Het saldo wordt onttrokken aan de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing.
		15 N	Gorinchem neemt deel aan de pilot van de provincie Zuid-Holland voor gratis openbaar vervoer voor inwoners met een minimuminkomen. Het betreft hier de gemeentelijke kosten voor deelname aan deze pilot.
TV6.6 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	259 N	250 N	Met ingang van 1-1-2026 zijn de tarieven voor Wmo Huishoudelijke Ondersteuning voor aanbieders met personeel in loondienst en voor aanbieders met zzp'ers verhoogd.
TV6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	131 N	131 N	Voor de bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) is aansluiting gezocht bij de begroting van de dienst. Dit heeft geleid tot een (budgetneutrale) aanpassing van de gemeentelijke begrotingsbudgetten.
TV6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	698 N	698 N	Voor de bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) is aansluiting gezocht bij de begroting van de dienst. Dit heeft geleid tot een (budgetneutrale) aanpassing van de gemeentelijke begrotingsbudgetten.
TV6.7632 Jeugdhulp met verblijf regionaal	110 V	110 V	Voor de bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) is aansluiting gezocht bij de begroting van de dienst. Dit heeft geleid tot een (budgetneutrale) aanpassing van de gemeentelijke begrotingsbudgetten.
TV6.7623 Jeugdhulp met verblijf landelijk	212 V	212 V	Voor de bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) is aansluiting gezocht bij

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
			de begroting van de dienst. Dit heeft geleid tot een (budgetneutrale) aanpassing van de gemeentelijke begrotingsbudgetten.
TV6.792 PGB Jeugd	305 V	305 V	Voor de bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) is aansluiting gezocht bij de begroting van de dienst. Dit heeft geleid tot een (budgetneutrale) aanpassing van de gemeentelijke begrotingsbudgetten.
TV6.811 Beschermd wonen	157 N	157 N	De kosten die we maken om het project Lingehuusjes te realiseren (€ 138.000) worden vergoed door de centrumgemeente Dordrecht. Zie ook toelichting TV6.811 baten. Daarnaast zijn kosten gemaakt voor de realisatie van een winteropvang.
TV6.821 Jeugdbescherming	149 V	149 V	Voor de bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) is aansluiting gezocht bij de begroting van de dienst. Dit heeft geleid tot een (budgetneutrale) aanpassing van de gemeentelijke begrotingsbudgetten.
TV6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	62 V	62 V	Voor de bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) is aansluiting gezocht bij de begroting van de dienst. Dit heeft geleid tot een (budgetneutrale) aanpassing van de gemeentelijke begrotingsbudgetten.
Baten			
TV6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	732 V	338 V	De uitvoering van de wet Inburgering is voor een groot deel belegd bijStichting Vluchtelingenwerk Nederland (SVN). Hiervoor krijgt SVN een subsidie die Gorinchem ook namens de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden verstrekt. Het betreft hier de afrekening van de subsidie over 2025. Zie ook de toelichting TV6.1 lasten.
		479 V	We hebben de budgetten voor inburgering geactualiseerd. Aanleiding daartoe is de meest recente, van het Rijk ontvangen beschikking. Zie ook toelichting TV6.1 lasten.
		90 N	Gorinchem ontvangt van het COA een huurvergoeding voor het gebruik van de grond aan de Buys Ballotlaan. Dit budget wordt overgeheveld naar TV8.3. Het betreft een budgetneutrale wijziging.
TV 6.811 Beschermd wonen	183 V	138 V	Van centrumgemeente Dordrecht ontvangen we een vergoeding voor de kosten die we maken voor het project Lingehuusjes. Zie ook toelichting TV6.811 lasten.
		45 V	Voor het project Kamers met Kansen is in 2024 teveel subsidie verstrekt. Het teveel betaalde bedrag is in 2026 terug ontvangen.
Reserves			
Onttrekking aan reserves	402 V	402 V	De voor- en nadelen op het programma Sociaal domein worden verrekend met de reserve Sociaal domein. Per saldo wordt er na de budgetbijstellingen in deze tussentijdse rapportage € 402.000 onttrokken aan de reserve Sociaal Domein. Dit jaar is er een groot voordeel op het budget kwijtscheldingen van € 150.000. Dit budget wordt meegenomen in de tariefberekening van de heffingen en is het niet passend dit voordeel te gebruiken voor het Sociaal Domein. De onttrekking uit de reserve Sociaal Domein is dit jaar dan ook hoger dan het zichtbare nadeel op het Sociaal Domein.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Uitbreiding en verbouwing Elzenhof	50			50
Lasten	**50**	**-**		**50**
Totaal investeringen	**50**	**-**		**50**

2.8 Programma 8 Duurzaamheid

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Duurzaamheid							
1. We maken een plan voor de optimalisatie van windenergie op Gorinchem Noord (locatie S).	●				●	●	●
2. We voeren de Regionale Energiestrategie (RES) uit. Van de RES, waarin opwek van energie centraal stond, wordt steeds meer gekeken naar het totale energiesysteem. Er komt een nationale aanpak energiesystemen, die op termijn de RES'en gaat vervangen.	●	●			●	●	●
3. We onderzoeken de mogelijkheden voor waterstofgebruik door ondernemers en de mogelijkheden voor een lokaal waterstofnet. Samen met de provincies Zuid-Holland en Utrecht onderzoeken we de mogelijkheden om gebruik te maken van het landelijke netwerk.	●				●	●	●
4. We voeren maatregelen uit die gericht zijn op bewustwording rondom energiegebruik en het aanbrengen van isolatiemaatregelen. Dit doen we vanuit het Nationaal Isolatie Programma.	●	●	●	●	●	●	●
5. We voeren het Warmteprogramma uit, dat naar verwachting eind 2025 wordt vastgesteld. We werken het programma verder uit via wijkuitvoeringsplannen.	●	●	●	●	●	●	●
6. We ontwikkelen het warmtenet verder, in fase 2 van deze ontwikkeling. We worden hierin mede ondersteund vanuit het nationaal Groeifonds.	●	●	●	●	●	●	●
Milieu							
1. We blijven inzetten op communicatie en voorlichting over het nieuwe afvalsysteem. Vanaf 2026 wordt het afvalbeleid geactualiseerd.	RB ●	●	●	●	●	●	●
2. We zetten blijvend in op het voorkomen van bijplaatsingen en focussen ons op de hotspots.	●	●	●	●	●	●	●
3. We werken aan een circulaire economie en geven zelf het goede voorbeeld. Door in te zetten op circulair inkopen, een circulair afvalsysteem en meer aandacht voor circulariteit in de bouw.	●				●	●	●
4. We stellen samen met de Omgevingsdienst beleid op voor externe veiligheid.	●	●	●	●	●	●	●
5. In het omgevingsplan nemen we afspraken op over een betere luchtkwaliteit.	●	●	●	●	●	●	●

	Toelichting voortgang
Milieu	
3.	De inzet op een circulaire economie vindt momenteel niet structureel plaats. Circulariteit krijgt binnen verschillende afdelingen en projecten in beperkte mate aandacht, maar een gemeente brede beleidsmatige aanpak is op dit moment nog niet ontwikkeld.

Duurzaamheid (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV7.2 Riolering	4.203	-301	V	3.902	3.902
TV7.3 Afval	6.641	104	N	6.744	6.744
TV7.4 Milieubeheer	4.307	3.114	N	7.421	7.421
TV7.5 Begraafplaatsen en crematoria	558	10	N	568	568
Lasten	15.709	2.926	N	18.636	18.636
TV7.2 Riolering	4.832	-116	N	4.717	4.717
TV7.3 Afval	6.894	-97	N	6.796	6.796
TV7.4 Milieubeheer	3	2.957	V	2.960	2.960
TV7.5 Begraafplaatsen en crematoria	417	-		417	417
Baten	12.146	2.744	V	14.890	14.890
Totaal van saldo baten en lasten	-3.564	-182	N	-3.746	-3.746
Stortingen in reserves	-	-4	V	-4	-4
Onttrekking aan reserves	-	77	V	77	77
Saldo	**-3.564**	**-102**	N	**-3.665**	**-3.665**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV7.2 Riolering	301 V	125 V	De werkzaamheden voor het reinigen van de persleiding Corbion en Papland worden doorgeschoven naar volgend jaar. Het voordeel wordt verrekend met de storting in de voorziening Riolering.
		170 V	Door de verlaging van de rekenrente ontstaat er een voordeel ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Zie verder de toelichting op programma Algemene dekkingsmiddelen (storting in de reserves).
TV7.3 Afval	104 N	42 N	Voor 2026 is een DVO Zwerfafvalaanpak met Waardlanden afgesproken. Zie ook baten TV7.3 afval.
		48 N	Op basis van de gemaakte afspraken tussen Verpact en de VNG hebben wij recht op een vergoeding openbare prullenbakken, i.c. € 1,02 per inwoner (zie ook baten). Deze middelen worden budgettair neutraal ingezet voor beleid op het gebied van een schone stad.
TV7.4 Milieubeheer	3.114 N	914 N	Dit betreft de SPUK Lokale Aanpak Isolatie. Deze worden zowel aan de baten- als de lastenkant bijgeraamd.
		885 N	Dit betreft de Klimaatgelden. Deze worden zowel aan de baten- als de lastenkant bijgeraamd.
		361 N	Dit betreft de middelen voor Energiearmoede. Deze worden zowel aan de baten- als aan de lastenkant bijgeraamd.
		350 N	De lasten van de RES worden voor met name personeelskosten gedeeld met Molenlanden. Tegenover deze hogere lasten staan ook hogere baten.
		213 N	Dit betreft de middelen uit de Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW). Deze worden zowel aan de baten- als de lastenkant bijgeraamd.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
		126 N	Dit betreft middelen die zijn ontvangen voor het SMP (Soortenmanagementplan). Deze worden zowel aan de baten- als de lastenkant bijgeraamd.
		114 N	Voor de uitvoering van bodemtaken en vergunningen wordt vaker de expertise ingeschakeld van OZHZ.
		68 N	Voor het waterstofproject zijn middelen nodig. Deze wordt gedekt door ontvangen bijdragen vanuit verschillende gemeenten, provincies en bedrijven (€55.000). Het restant wordt opgevangen binnen de budgetten van programma Economie.
		40 N	Er is extra budget nodig voor de bestrijding van overlast door de eikenprocessierups, de Aziatische hoornaar, ratten en mieren.
Baten			
TV7.2 Riolering	116 N	126 N	De baten uit rioolrechten woningen vallen naar verwachting lager uit. Het nadeel wordt verrekend met de storting in de voorziening Riolering.
TV7.3 Afval	97 N	208 N	De baten uit afvalstoffenheffing vallen naar verwachting lager uit. Daartegenover staat binnen programma 7 een voordeel op de kosten voor kwijtschelding. Het saldo wordt onttrokken aan de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing.
		42 V	Voor de kosten van het opruimen van zwerfafval van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik en het treffen van bewustmakingsmaatregelen (ontvangen we een vergoeding (UPV Zwerfafval). Deze wordt ingezet als dekking voor de DVO Zwerfafvalaanpak.
		48 V	Zie hiervoor de toelichting bij de lasten TV7.3.
TV7.4 Milieubeheer	2.957 V	2.850 V	Zie hiervoor de toelichting bij de lasten TV7.4 bij de diverse ontvangen middelen.
		55 V	Zie hiervoor de toelichting bij de lasten TV7.4 over het waterstofproject.
Reserves			
Onttrekkingen aan de reserves	77 V	58 V	Dit betreft de onttrekking uit de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing als gevolg van de lagere baten van de afvalstoffenheffing.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
GRP 2024	1.000			1.000
GRP 2025	1.045			1.045
GRP 2026	1.930			1.930
VW transporter 46 tbv riool	65			65
Piaggio Porter	0	48	N	48
Grafdelfmachine Boki 2022	117			117
John Deere begraafplaats	61			61
Beschoeiingen 2025	109			109
Vervangen houten beschoeiingen 2026	387			387
Beschoeiing de Wetering	243			243
Beschoeiing begraafplaats Lingewijk	280			280
Beschoeiing Vestdijkplein en Du Perronplein	270			270

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Beschoeiing Van Andel Spruijtlaan	389			389
Lasten	**5.896**	**48**	**N**	**5.944**
GRP 2024	1.000			1.000
GRP 2025	1.045			1.045
GRP 2026	1.930			1.930
Baten	**3.975**	**0**		**3.975**
Totaal investeringen	**1.921**	**48**	**N**	**1.969**

Investering	Toelichting bijstelling
Piaggio Porter	De Piaggio Porter op de begraafplaats dient direct vervangen te worden. Deze was nog niet opgenomen in het integrale vervangingsplan voor de gemeentelijke tractie.

2.9 Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
Ruimtelijke ordening							
1. We maken een verdieping op de omgevingsvisie door het opstellen van gebiedspaspoorten. In 2026 worden de paspoorten voor Vleugels van de Stad en Binnenstad opgeleverd.	RB/CB						
2. We geven uitvoering aan de lokale klimaatadaptatiestrategie en werken de specifieke acties uit de uitvoeringsagenda verder uit.							
3. We voeren het programma Bliekse /Stadsnatuur uit. Vaststelling van dit programma staat gepland voor eind 2025 of begin 2026.							
4. We gaan extra bomen planten. We streven naar een toename van 1% van het aantal bomen per jaar. Dat zijn ongeveer 180 bomen per jaar. Zo leveren we een substantiële bijdrage aan het terugdringen van onze CO2-uitstoot.							
5. We voeren de samenwerkingsovereenkomst met Stedin voor het plaatsen van transformatorstations uit. We werken met Stedin samen om elk nieuw te bouwen station zo optimaal mogelijk te plaatsen, rekening houdend met verkeer, groen, zichtlijnen van bewoners en de noodzaak voor het energienet.							
Stedelijke ontwikkeling							
1. We realiseren de openbare ruimte en infrastructuur op het nieuwe bedrijventerrein Groote Haar.							
2. We realiseren bedrijventerrein Groote Haar, op basis van het in 2025 vastgestelde uitgifteprotocol.							
3. We zetten in op (her)ontwikkeling van de Schelluinsestraat om zo bedrijven te laten groeien en in de toekomst in een deel van het gebied wonen mogelijk te maken. Vanuit de ondertekende samenwerkingsovereenkomsten werken wij naar een masterplan voor dit gebied.							
Wonen en volkshuisvesting							
1. We zetten de starterslening voort.							
2. We zetten in het kader van de Nationale Woon- en Bouwagenda en de Regionale Realisatieagenda in op het versnellen van de woningbouw, de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen en op doorstroming. Onderdeel hiervan wordt om naar verwachting voor 1 januari 2027 (verplicht) een volkshuisvestingprogramma op te stellen.	RB/CB						
3. We werken met Poort6 en IHP6 aan het uitvoeren van de prestatieafspraken en maken jaarlijks een nieuwe jaarschijf met afspraken voor dat jaar.	CB	CB					
4. We bieden medewerking aan de meerjarige afspraken ‘woonproducten psychisch kwetsbare doelgroepen’ in de regionale Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen 2023-2030.							
5. We herzien de urgentieverordening Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.	RB						
Leefbaarheid en buitenruimte							
1. We gaan aan de slag met de benodigde onderhoudsinhaalslag voor verhardingen zoals fiets- en voetpaden, zodat onze stad schoon, heel en veilig is.							

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
2. We vervangen onze buitenverlichting met LED-lampen, zo verminderen we het energieverbruik met 78% en nemen onderhoudskosten af. Dit doen we gebiedsgewijs.							
3. We voeren de in 2024 vastgestelde Laadagenda uit. Doel is om in 20230 1.000 openbare, publieke laadpalen in Gorinchem te hebben. In 2024 waren dat er 200.							
4. We vernieuwen elk jaar een wijk op het gebied van speeltuinen en spelen, in samenwerking met bewoners en met aandacht voor vernieuwing en verduurzaming.							
5. We stellen een plan van aanpak voor dierenwelzijn op.	RB						

Nr.	Toelichting voortgang
Ruimtelijke Ordening	
1.	Het opstellen van Gebiedspaspoort Vleugels van de Stad is gestart, maar loopt vertraging op. Het Gebiedspaspoort binnenstad moet nog worden opgestart en zal op zijn vroegst in 2027 worden opgeleverd.
Wonen en volkshuisvesting	
2.	De besluitvorming in het kader van de Nationale Woon- en Bouwagenda zal in 2027 plaatsvinden.
Leefbaarheid en buitenruimte	
5.	Door het wegvallen van cruciale personele capaciteit is dit onderwerp voorlopig "on hold" gezet.

VROSV (Bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV8.1 Ruimtelijke Ordening	1.544	715	N	2.259	2.259
TV8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	133	465	N	598	598
TV8.3 Wonen en bouwen	2.778	805	N	3.583	3.583
Lasten	4.455	1.985	N	6.439	6.439
TV8.1 Ruimtelijke Ordening	159	466	V	625	625
TV8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	151	585	V	736	736
TV8.3 Wonen en bouwen	2.494	2.018	V	4.512	4.512
Baten	2.804	3.069	V	5.873	5.873
Totaal van saldo baten en lasten	-1.651	1.085	V	-567	-567
Stortingen in reserves	-	54	N	54	54
Onttrekking aan reserves	-	170	V	170	170
Saldo	**-1.651**	**1.202**	V	**-449**	**-450**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV8.1 Ruimtelijke Ordening	715 N	300 N	Dit betreft de verwerking voor de Startbouwimpuls (SBI) beschikking. Deze wordt zowel aan de baten- als de lastenkant geraamd.
		175 N	Voor de ontwikkeling van het Stationsgebied is budget nodig. Dit wordt gedekt uit de reserve Stedelijke Ontwikkeling.
		100 N	In verband met verwachte planschades is het budget planschades verhoogd.
		140 N	Voor de ontwikkeling van de Lange Slagenstraat is budget nodig. Dit wordt gedekt uit de reserve Onderwijshuisvesting. De toekomstige opbrengsten uit herontwikkeling zullen worden toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting.
TV8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	465 N	80 N	De kosten voor het restplan Mollenburg en Lingewijk Noord vallen hoger uit. De verhoging van de lasten leidt tot een verhoging van de boekwaarde op de balans. Hierdoor ontstaat aan de lastenkant een nadeel en aan de batenkant een voordeel van hetzelfde bedrag. De bijstelling is per saldo budgettair neutraal (zie baten).
		183 N	Dit betreft de verwerking van de ontvangen subsidies in het kader van de Vliegende Brigade. Deze moeten worden besteed aan de projecten Lingeoevers en de Schelluinsestraat (zie ook baten TV8.1/8.3).
		40 N	Voor de beroepsprocedure rond het bestemmingsplan Arkelsedijk wordt in 2026 € 40.000 aan kosten verwacht. Hiervoor ontvangt de gemeente een bijdrage uit de Regiodeal van 50%.
		63 N	De grondexploitatie Mollenburg is reeds afgesloten. De nog geraamde budgetten aan de lasten- en batenkant worden daarom budgettair neutraal gecorrigeerd (zie baten).
		53 N	Dit betreft extra kosten in de aangetroffen vervuiling staalslakken onder de oude Laag Dalemseweg in Hoog Dalem. Een deel van deze kosten wordt doorbelast aan de CV Hoog Dalem.
		35 N	Het beschikbare budget binnen het restplan van Lingewijk Noord bleek ontoereikend door aanvullende werkzaamheden en vertraging bij de aannemer. Daarom is een verliesvoorziening getroffen. De resterende werkzaamheden staan gepland voor 2026. Nadat deze werkzaamheden zijn uitgevoerd, kan het restplan in 2026 worden afgerond. Na afronding kan de verliesvoorziening vrijvallen en het restplan afgesloten worden.
TV8.3 Wonen en Bouwen	805 N	536 N	In verband met de verkoop van de gronden in Arkel en het pand aan de Zusterstraat 11-13 worden de resterende boekwaarden afgeboekt.
		250 N	Dit betreft middelen die zijn ontvangen voor Knelpunten Haarwijk Oost. Deze worden zowel aan de lasten- als aan de batenkant bijgeraamd.
		70 N	Dit betreft middelen die zijn ontvangen voor woningbouwontwikkeling bij de Boogflat. Deze worden zowel aan de lasten- als aan de batenkant bijgeraamd.
Baten			
TV8.1 Ruimtelijke Ordening	466 V	300 V	Dit betreft de SBI-beschikking (zie toelichting lasten TV8.1)

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
		113 V	Dit betreft de verwerking van de ontvangen subsidie de Vliegende Brigade. (zie ook lasten TV8.2).
TV8. 2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	585 V	250 V	Dit betreft de verkoop van gemeentelijke eigendom aan de Avelingen.
		152 V	Dit bedrag bestaat uit de nog bij de ontwikkelaar te verhalen kosten voor ambtelijke uren en de bijdrage op basis van de cofinancieringsafspraken binnen de Regio Deal.
		80 V	Zie lasten TV8.2 restplan Mollenburg en Lingewijk Noord.
		63 V	Zie lasten TV8.2 grondexploitatie Mollenburg.
TV8.3 Wonen en Bouwen	2.018 V	900 V	Dit betreft het saldo van het bijramen van de verkoopopbrengsten van de gronden in Arkel en het pand aan de Zusterstraat 11-13 en het aframen van de verkoopopbrengsten van Struisvogelstraat 2-4 en de grond aan de Lingsesdijk.
		302 V	Dit betreft een vrijval uit het MJOP in verband met verkoop Zusterstraat 11-13.
		90 V	Dit betreft een administratieve correctie voor de overheveling van huur inkomsten van programma 7 (nadeel) naar programma 9 (voordeel). De wijziging is budgettair neutraal.
		300 V	De baten voor de bouwleges lopen voor op de prognose en worden naar boven bijgesteld.
		250 V	Dit betreft de batenkant in verband met Knelpunten Haarwijk Oost (zie TV8.3 lasten).
		70 V	Dit betreft de Boogflat (zie TV8.3 lasten).
		104 V	Dit betreft de verwerking van de ontvangen subsidie de Vliegende Brigade (zie ook lasten TV8.2).
Reserves			
Onttrekkingen aan de reserves	170 V	175 V	Dit betreft de onttrekking voor de ontwikkeling van het Stationsgebied (zie ook lasten TV8.1).

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Aankoop grond Wolpherensedijk	**35**			**35**
Groote Haar, windmolens bouwrijp maken	60			60
Lasten	**95**	**0**		**95**
Groote Haar, windmolens bouwrijp maken	60			60
Baten	**60**	**0**		**60**
Totaal investeringen	**35**	**0**		**35**

2.10 Algemene dekkingsmiddelen

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
1. We toetsen elk investeringsvoorstel aan de ingezette lijn van schuldenafbouw, in het bijzonder in de Perspectiefnota.	●	●	●	●	●	●	●
2. We gaan met de gemeenteraad in gesprek over de wenselijkheid en de planning van investeringen.	●	●	●	●	●	●	●
3. We gaan op informele wijze in gesprek met de gemeenteraad over welke informatie de raad nodig heeft om zijn kaderstellende en controlerende rol goed in te vullen.	●	●	●	●	●	●	●
Nieuw vanaf de begroting 2025							
1. We onderzoeken de mogelijkheden om reclamemasten te digitaliseren en uit te breiden, met als doel realisatie in 2026.	●				●	●	●

Nr.	Toelichting voortgang
Nieuw vanaf de begroting 2025	
1.	De beoogde meeropbrengst van € 225.000 uit de reclamemasten wordt in 2026 niet gerealiseerd. Deze meeropbrengst was gebaseerd op de realisatie van één nieuwe reclamemast en de digitalisering van twee bestaande masten. De digitalisering van de twee bestaande masten blijkt niet mogelijk. Deze bijstelling is ook opgenomen in de Perspectiefnota 2027-2030. Er wordt nog wel onderzocht op welke locatie in de toekomst mogelijk een nieuwe reclamemast kan worden geplaatst.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV0.5 Treasury	-186	108	N	-78	-78
TV0.61 OZB Woningen	707	-164	V	543	543
TV0.63 Parkeerbelasting	291	-		291	291
TV0.64 Belasting Overig	75	-0		75	75
TV0.8 Overige baten en lasten	783	51	N	834	834
Lasten	1.670	-5	V	1.665	1.665
TV0.5 Treasury	446	278	V	724	724
TV0.61 OZB Woningen	5.966	172	V	6.137	6.137
TV0.62 OZB- niet woningen	7.280	480	V	7.760	7.760
TV0.63 Parkeerbelasting	2.770	-480	N	2.290	2.290
TV0.64 Belasting Overig	217	-3	N	214	214
TV0.7 Alg. uitkering en uitk. Gemeentefonds	107.619	-		107.619	107.619
TV0.8 Overige baten en lasten	11	85	V	96	96
Baten	124.308	532	V	124.841	124.841
Totaal van saldo baten en lasten	122.638	537	V	123.176	123.176
Stortingen in reserves	-	1.418	N	1.418	1.418
Onttrekking aan reserves	-	-		-	-
Saldo	**122.638**	**-881**	N	**121.758**	**121.758**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV 0.5 Treasury	108 N	108 N	Dit betreft met name het effect van de verlaging van de rekenrente. Zie verder de toelichting op Programma Algemene dekkingsmiddelen (storting in de reserves).
TV0.61 OZB Woningen	164 V	55 V	De deelnemersbijdrage aan de Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR) valt naar verwachting lager uit dan oorspronkelijk begroot.
		67 V	Dit betreft een btw-correctie die leidt tot een voordeel.
Baten			
TV0.5 Treasury	278 V	233 V	Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat er meer dividend is ontvangen van Stedin dan begroot.
TV0.61 OZB Woningen	172 V	172 V	De baten uit OZB-woningen vallen naar verwachting hoger uit dan begroot. Ook over het belastingjaar 2025 worden naar verwachting nog aanvullende baten ontvangen. Deze komen ten gunste van 2026 en leiden daarmee tot een voordeel.
	480 V	480 V	Begin 2026 heeft de BSR extra ingezet op het opwerken van leegstand bij niet-woningen. Hierdoor is de onterechte leegstand volledig verwerkt. Dit leidt tot extra opbrengsten ten opzichte van de raming. Daarnaast worden over het belastingjaar 2025 ook nog aanslagen opgelegd, waarvan de opbrengsten ten gunste komen van 2026.
TV0.63 Parkeerbelasting	480 N	380 N	Dit betreft lagere parkeerinkomsten voor straatparkeren o.a. door lagere inkomsten bij het Stadhuisplein.
		100 N	De opbrengsten uit parkeervergunningen zijn lager dan verwacht.
TV0.8 Overige baten en lasten	85 V	85 V	Dit betreft baten vanuit de suppletie BCF en btw over 2020.
Reserves			
Stortingen in reserves	1.418 N	1.418 N	Als gevolg van het later gereed komen van de investeringen worden de rentevoordelen conform bestaand beleid in de aflossingsreserve gestort.

2.11 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Actie (planning)	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Budget
1. Efficiency organisatie							

Overhead, VPB en onvoorzien (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Bijstelling	V/N	Bijgestelde begroting	Prognose
TV0.4 Overhead	15.979	566	N	16.545	16.545
Onvoorzien	100	-100	V	-	-
Lasten	16.079	466	N	16.545	16.545
TV0.4 Overhead	457	531	V	988	988
Baten	457	531	V	988	988
Totaal van saldo baten en lasten	-15.622	65	V	-15.558	-15.558
Stortingen in reserves	-	148	N	148	148
Onttrekking aan reserves	-	-50	V	-50	-50
Saldo	**-15.622**	**-134**	N	**-15.756**	**-15.756**

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV.04 Overhead	566 N	170 N	Er wordt een storting gedaan in de voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) om de toekomstige kosten van medewerkers die gebruikmaken van deze regeling financieel af te dekken.
		312 N	De belastingkosten van het gemeentelijk vastgoed vallen hoger uit dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door belastingaanslagen over voorgaande belastingjaren en door onvoldoende indexatie van het budget in het verleden. Hiervoor zijn ook middelen opgenomen in de Perspectiefnota 2027-2030.
		70 N	Een deel van het activiteitenbudget voor Cultuureducatie met Kwaliteit, cultuureducatie en-participatie wordt incidenteel omgezet naar tijdelijke personele capaciteit. De wijziging is per saldo budgettair neutraal. Op TV5.3 leidt dit tot een voordeel.
		69 N	Voor de implementatie van AI en datagedreven werken zijn extra middelen, licenties, opleidingsbudget en capaciteit benodigd.
		40 N	Budget voor de Arbowet is vanwege nieuwe/aangescherpte verplichtingen niet meer voldoende. Meerjarig is er extra budget opgenomen in de Perspectiefnota 2027-2030.
		148 V	Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 zijn incidentele middelen voor de implementatie en uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en het E-depot beschikbaar gesteld voor 2026. Na het opstellen van de uitvoeringsplannen zijn deze projecten opgestart. De incidentele lasten vallen ruim binnen de hiervoor beschikbare budgetten. Zie ook de toelichting bij reserves.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting en bijgestelde raming	Verdeling bedrag	Toelichting
Onvoorzien	100 V	100 V	Het budget onvoorzien wordt afgeraamd ter dekking van de extra kosten voor de herverkiezingen.
Baten			
TV.04 Overhead	531 V	550 V	Na opmerkingen van de accountant is het MJOP Stadhuis herijkt. Voor nu is het gevolg dat het MJOP voor het Stadhuis kan worden verlaagd met € 550.000 waarvan € 350.000 wordt gestort in het MJOP Molenvliet. Het restant wordt gebruikt voor de taakstelling SGS (€ 200.000).
Reserves			
Stortingen in reserves	148 N	148 N	Voor de implementatie en uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en het E-depot zijn uitvoeringsplannen opgesteld en deze projecten zijn opgestart. De verwachte overschotten van de incidentele middelen worden toegevoegd aan de reserve ICT met het oog op de buitenproportionele stijging van de kosten voor hardware en ondersteuning.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Bijstelling	V/N	Bijgestelde budget
Hard en software 2025	397			397
Hard en software 2026	361			361
Vervangingsplan inventaris 2023	179			179
Vervangingsplan inventaris 2024	34			34
Vervangingsplan inventaris 2025	150			150
Vervangingsplan inventaris 2026	103			103
Centrale hal 2026	300			300
Warmtenet stadhuis	1.673			1.673
Lasten	3.197	0		3.197
Warmtenet stadhuis	481			481
Baten	**481**	**0**		**481**
Totaal investeringen	**2.716**	**0**		**2.716**

3 Reserves en voorzieningen

De onderstaande tabel geeft alle in de begroting opgenomen stortingen en onttrekkingen van reserves en voorzieningen weer, inclusief de actuele verwachtingen.

Reserves Bedragen x € 1.000	Begroting 2026	Bijstelling	Actuele verwachting
Stortingen			
Algemene reserve	2.000		2.000
Infrastructuur	655	39	694
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	24	-4	20
Duurzaamheid	322		322
Sociaal Domein	2.660		2.660
Stedelijke ontwikkeling		54	54
Aflossingsreserve	1.835	1.418	3.253
Onderwijshuisvesting	254	327	581
Energielasten SGS	420		420
ICT		148	148
Degeneratie		200	200
Arbeidsmarktregio		4.573	4.573
Afschrijvingsreserve	3.250		3.250
Totaal stortingen	**11.420**	**6.755**	**18.175**
Onttrekkingen			
Algemene reserve	3.748		3.748
Infrastructuur	4.205	455	4.660
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing		58	58
Duurzaamheid	158	31	189
Energielasten SGS	400		400
Sociaal domein	2.829	522	3.351
Stedelijke ontwikkeling	415	175	590
Dekkingsreserve IAC	91		91
Onderwijshuisvesting	411	140	551
Degeneratie		356	356
Afschrijvingsreserve	2.932	105	3.037
Totaal onttrekkingen	**15.189**	**1.842**	**17.031**
Totaal mutaties reserves	**-3.769**	**4.913**	**1.144**

Voorzieningen Bedragen x € 1.000	Begroting 2026	Bijstelling	Actuele verwachting
Pensioenverplichtingen bestuurders	409	-2	407
Voorziening wachtgelden		842	842
Regeling vervroegd uittreden		170	170
Rioolheffing	662	18	680
Vervanging riolering	1.130		1.130
Afkoopsommen grafrechten	182		182
Meerjaren onderhoudsplannen	5.323	350	5.673
Restplan Lingewijk-Noord		35	35
Grondexploitatie bedr. terrein Gorinchem Noord / Groote Haar	171	991	1.162
Stortingen	7.877	2.404	10.281
Wachtgelden bestuurders en medewerkers	67	283	350
Regeling Vervroegd Uittreden	17	50	67
Vervanging riolering	1.930		1.930
Afwaardering bedrijfsgebouwen, woningen, gronden en voorraden	76		76
Afkoopsommen grafrechten	173		173
Meerjaren onderhoudsplannen	12.596	-1.122	11.474
Restplan Lingewijk-Noord		35	35
Onttrekkingen / bestedingen	14.859	-754	14.105
Totaal mutaties voorzieningen	**-6.982**	**3.158**	**-3.824**

Bijstelling stortingen/onttrekkingen reserves en voorziening	
Stortingen reserves	
Aflossingsreserve	Als gevolg van het later gereed komen van de investeringen worden de rentevoordelen conform bestaand beleid in de aflossingsreserve gestort.
Onderwijshuisvesting	De incidentele afschrijvingsvoordelen op de investeringsbudgetten Onderwijshuisvesting ad € 75.000 worden overeenkomstig de spaarafspraken toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting. Ook de vrijval uit de afschrijvingsreserve Huisvesting JP Waaleschool ad € 252.000 wordt toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting.
ICT	De verwachte overschotten van de incidentele middelen voor de implementatie en uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en het E-depot worden toegevoegd aan de reserve ICT met het oog op de buitenproportionele stijging van de kosten voor hardware en ondersteuning.
Degeneratie	De inkomsten uit degeneratievergoedingen voor het herstel van straatwerk na de aanleg en vervanging van kabels en leidingen worden gestort in de reserve Degeneratie.
Arbeidsmarktregio	Het saldo van de door de gemeente Vijfheerenlanden gevormde reserve Arbeidsmarktregio (AMR) is overgemaakt aan de gemeente Gorinchem. Wij voegen dit toe aan onze reserve AMR Gorinchem voor de uitvoering van de activiteiten en projecten in dit kader.
Onttrekkingen reserves	
Infrastructuur	Voor de herinrichting van de Banneweg is ook budget nodig voor de kosten die niet mogen worden geactiveerd. Deze hebben met name te maken met de spoorwegovergang. Deze incidentele kosten van € 500.000 worden gedekt door een onttrekking uit de reserve Infrastructuur. De onttrekking voor het Opwaarderen van de OV-haltes is € 45.000 lager.
Sociaal domein	De voor- en nadelen binnen het programma Sociaal domein worden verrekend met de reserve Sociaal domein. Per saldo wordt er in deze tussentijdse rapportage € 402.000 onttrokken aan de reserve Sociaal Domein. Dit jaar zien we een groot voordeel op het budget kwijtscheldingen van € 150.000. Omdat dit budget onderdeel uitmaakt van de tariefberekening van de heffingen is het niet passend dit voordeel ten gunste te laten komen van het Sociaal Domein.

	Bijstelling stortingen/onttrekkingen reserves en voorziening
	De onttrekking uit de reserve Sociaal Domein is dit jaar dan ook hoger dan het zichtbare nadeel op programma 7 Sociaal Domein.
Stedelijke ontwikkeling	Dit betreft de onttrekking voor de ontwikkeling van het Stationsgebied (zie ook lasten TV8.1).
Onderwijshuisvesting	Het saldo van de vrijval van de afschrijvingsreserve JP Waaleschool en de mutaties in de afschrijvingsreserve Onderwijs zorgt voor een positief saldo van € 155.000 op programma Onderwijs. Voor de dekking van de kosten voor de projectopdracht Lange Slagenstraat wordt € 140.000 onttrokken aan de reserve Onderwijshuisvesting.
Degeneratie	De uitgaven voor het herstel van straatwerk na de aanleg en vervanging van kabels en leidingen door derden worden onttrokken aan de reserve Degeneratie.
Afschrijvingsreserve	Door onderuitputting op het investeringsbudget voor de huisvesting van de JP Waaleschool valt de afschrijvingsreserve gedeeltelijk vrij. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 252.000, dat wordt toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting. Doordat onder andere de investeringen voor de JP Waaleschool en Hoefslag 6 worden doorgeschoven, schuift ook de inzet van de afschrijvingsreserve door. Dit leidt in 2026 tot een incidenteel nadeel van € 91.000.
Stortingen voorzieningen	
Voorziening wachtgelden	Conform de regelgeving moet een extra storting worden gedaan in de voorziening wachtgelden voor de vertrekkende wethouders.
Regeling vervroegd uittreden	Voor de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) wordt een storting gedaan in de voorziening om toekomstige uitkeringen te kunnen financieren.
Meerjaren onderhoudsplannen	Dit betreft de extra storting in het MJOP Molenvliet van € 350.000.
Grondexploitatie bedr. terrein Gorinchem Noord / Groote Haar	Dit betreft de toevoeging aan de voorziening van Groote Haar. Als gevolg van de hogere rekenrente (1,3% wordt 1,5%).
Onttrekkingen / bestedingen voorzieningen	
Wachtgelden bestuurders en medewerkers	Op basis van de geactualiseerde berekening van de voorziening wachtgelden nemen de verwachte uitgaven in 2026 toe.
Meerjaren onderhoudsplannen	Dit betreft met name een bijstelling van de uitgaven 2026 in de onderhoudsvoorziening Caribabad.

4 Bijlagen

4.1 Afkortingen

A

- **AD:** Algemene dekkingsmiddelen
- **AMR:** Arbeidsmarktregio

B

- **BBV:** Besluit Begroting en Verantwoording
- **BCF:** Btw-compensatiefonds
- **BOA:** Buitengewoon opsporingsambtenaar
- **BRP:** Basisregistratie Personen
- **BSR:** Belastingsamenwerking Rivierenland
- **BTW:** Belasting over toegevoegde waarde
- **B&A:** Beraad en Advies

C

- **CAO:** Collectieve arbeidsovereenkomst
- **CB:** Collegebesluit
- **CBS:** Centraal Bureau voor de Statistiek
- **CMK:** Cultuureducatie met Kwaliteit
- **COA:** Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
- **CV:** Commanditaire vennootschap

D

- **DG&J:** Dienst Gezondheid & Jeugd
- **DVO:** Dienstverleningsovereenkomst

E

- **ESF:** Europees Sociaal Fonds

G

- **GALA:** Gezond en Actief Leven Akkoord
- **GRP:** Gemeentelijke Rioleringsplan

I

- **IAC:** Innovatie- en Afstudeercentrum
- **IHP:** Integraal Huisvestingsplan
- **IVM:** In verband met
- **IVP:** Integraal Veiligheidsplan
- **IZA:** Integraal Zorg Akkoord

L

- **LED:** Light Emitting Diode

M

- **MJOP**: Meerjarenonderhoudsplan
- **Mln**: Miljoen

N

- **NPLW:** Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie

O

- **OBV:** Op Basis Van
- **OV:** Openbaar Vervoer
- **OZB:** Onroerende zaakbelasting
- **OZHZ:** Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

P

- **POC:** Percentage of Completion
- **PPN:** Perspectiefnota
- **Prog:** Programma

R

- **RB:** Raadsbesluit
- **RES:** Regionale Energie Strategie
- **RVU:** Regeling Vervroegd Uittreden

S

- **SBI:** Startbouwimpuls
- **SGS:** Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties
- **SOJ:** Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid
- **SMP:** Soortenmanagementplan
- **SPUK:** Specifieke Uitkering
- **SVN:** Stichting Vluchtelingenwerk

T

- **TBV:** Ten Behoeve Van
- **TV:** Taakveld

U

- **UPV:** Uitgebreide Productenverantwoordelijkheid

V

- **VHL:** Vijfheerenlanden
- **VNG:** Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- **VO:**Voortgezet Onderwijs
- **VTH:** Vergunningverlening Toezicht en Handhaving

W

- **WEB:** Wet Educatie en Beroepsonderwijs
- **Wmo:** Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- **Wsob:** Wet stelsel openbare bibliotheekvoorziening
- **WSW:** Wet Sociale Werkvoorziening

Gemeente Gorinchem
Stadhuisplein 1
Postbus 108 / 4200 AC Gorinchem
Telefoon: 14 0183
gemeente@gorinchem.nl

gorinchem.nl